

Buitenlandstages

Succes hangt af van persoonlijke contacten

Veel leerlingen en studenten brengen een stage in het buitenland door. Scholen stimuleren dat ook. Maar het vinden van een goed leerbedrijf is lastig. Een landelijke lijst is er niet.

Kirsten Vlaanderen, mbo-leerlinge in Houten, was deze zomer voor haar stage in Schotland. Ze koos het bedrijf op basis van ervaringen van vorige stagiaires

“De eigenaars van het stagebedrijf in Florida zijn kennissen van mijn ouders”, vertelt René van Beek. Hij is derdejaars veehouderijleerling op het mbo in Barneveld (Groenhorst College) en heeft afgelopen zomer stage gelopen op een bedrijf met 2000 melkkoeien. Kirsten Vlaanderen, vierdejaarsleerling bloem op het mbo in Houten (Wellantcollege) is net terug van een stage in Schotland. Zij koos het bedrijf op basis van ervaringen van ouderejaarsleerlingen. En Martijn Witte, heeft vorig schooljaar voor

zijn opleiding Groen, Recreatie & Techniek stage gelopen op een camping in Noorwegen. Martijn vond het bedrijf via internet. Een gesprek met de Nederlandse campingeigenaren op de vakantiebeurs gaven hem voldoende vertrouwen om er stage te lopen.

Lijsten

Persoonlijke contacten en ervaringen van oud-stagiaires zijn voor leerlingen en studenten belangrijk als ze een keuze moeten maken voor een stageadres in

het buitenland. Zo kun je een beeld krijgen van wat je er kunt leren. Vrijwel alle scholen (mbo en hbo) hebben om die reden een bestand met goede buitenlandse adressen. Die lijst bouwen ze op aan de hand van ervaringen van leerlingen, of via contacten uit internationale projecten. Leerlingen en studenten kunnen uit die lijsten putten als ze een adres zoeken.

Mbo-leerlingen kunnen ook een landelijke lijst met meer dan zeshonderd door Aequor geregistreerde adressen raadple-

gen. Scholen kunnen die lijst als excelbestand vinden in Livelink. (klik onder Aequor op 'buitenlandse bedrijven') De lijsten van scholen wijken vaak af van de Aequorlijst. De schoollijsten zijn soms minder omvangrijk, maar er staan ook weer bedrijven op die niet op de Aequorlijst staan. Stagecoördinatoren willen goede adressen soms voor hun eigen leerlingen houden. En sommige stagecoördinatoren kennen de Aequorlijst niet eens. Stichting Uitwisseling heeft ook een bestand met geschikte en kwalitatief goede leerbedrijven voor mbo en hbo, aldus de stichting. Maar deze lijst is niet vrij toegankelijk. Daarnaast zijn er nog algemene websites met overzichten zoals stageplaza.nl of stagemarkt.nl.

Tweehonderd kilometer

Al jaren stimuleren onderwijsinstellingen dat leerlingen een stage in het buitenland doen. Soms is het verplicht. Maar een goed adres vinden is lastig. "Eigenlijk is het nog net als vroeger", zegt Simonne Oxener die buitenlandstages bij het mbo in Houten coördineert. "Toen ik op school zat, kon je ook naar het buitenland. Je moest het zelf maar uitzoeken. Niemand die wist of het bedrijf goed was." "Een landelijk overzicht van goede bedrijven zou er ook moeten zijn", vindt Henk Bruggink, regiomanager bij Aequor, "maar het is erg lastig." Je zou verwachten dat er een lijst is van erkende buitenlandse leerbedrijven. Mbo-leerlingen moeten, om de stage mee te kunnen laten tellen voor de bpv, op een erkend leerbedrijf stage lopen. Voor een erkenning moeten bedrijven een procedure doorlopen waaronder een gesprek met een bedrijfsadviseur. "Alleen al voor de 27 landen in Europa is dat lastig te regelen", legt Bruggink uit. Hij was namens Aequor betrokken bij een VIA-project dat in 2000 op initiatief van de Stichting Uitwisseling is gestart. Uit dat project, waarbij samengewerkt werd met de Landwirtschaftskammern in Hannover en Münster en met Praktikumvalget in Denemarken, ontstond een lijst met vijftig erkende leerbedrijven. Die lijst is later door Aequor aangevuld met door haar geregistreerde bedrijven. Het mbo in Houten laat een buiten-

Martijn Witte liep vorig jaar voor zijn opleiding Groen, Recreatie & Techniek stage op een camping in Noorwegen. Hij vond het bedrijf via internet

lands adres altijd registreren door Aequor. Aequor stuurt informatie en een vragenformulier op naar het bedrijf. Als het bedrijf reageert, wordt het opgenomen in de lijst. De camping in Noorwegen, waar Martijn Witte is geweest, was al een erkend leerbedrijf door Kenmerk, kenniscentrum voor horeca, bakkerij en recreatie. "Dat was voor de school voldoende", vertelt hij. Andere mbo-scholen maken zich minder druk om registratie door Aequor. AOC Friesland heeft meer stage in de

opleiding dan de minimaal verplichte bpv-component van zo procent, vertelt Eibert van Engelen. De tijd voor buitenlandse stages telt mee in de vrije ruimte. Bovendien, zo vindt hij, is de registratie geen garantie voor kwaliteit. "Het succes hangt af van persoonlijke contacten." Dat vinden meer coördinatoren op scholen. "Je moet ze kennen, je zou ze moeten bezoeken", vindt Simonne Oxener. Maar stagebezoeken in het buitenland is natuurlijk lastig. Ze bezoekt bedrijven in een straal van

tweehonderd kilometer, in Düsseldorf bijvoorbeeld of in België.

Versnippering

Persoonlijke contacten zijn voor Harm Holleman, stagecoördinator op het mbo in Barneveld reden om in Europa samen te werken met organisaties of mensen die hij kent uit internationale projecten. Zo regelt hij stages in het oosten van Duitsland via een Nederlandse melkveehouder die daar zit en die weet wat er verwacht wordt van een goede stage. De CAH Dronten delegeert om die reden begeleiding soms naar andere onderwijsinstellingen waarmee ze samenwerkt, bijvoorbeeld in Kenia. AOC Friesland heeft op die manier contacten met bedrijven in Bulgarije en Indonesië. En voor de Stichting Uitwisseling, die kan bemiddelen voor scholen, zijn persoonlijke contacten essentieel. De stichting werkt altijd samen met partnerorganisaties ter plaatse. Voor de stagiaires hebben ze een vangnetfunctie. De leerlingen kunnen er terecht met vragen of problemen. En deze partners kennen de stagebedrijven, zij onderhouden de contacten. Holleman werkt om die reden voor sta-

ges buiten Europa altijd samen met de stichting. “Het kost wel wat, maar ze kunnen goed inspelen op wat er gaande is. Het is al een paar keer goed van pas gekomen.” Ook het mbo in Houten adviseert gebruik te maken van de diensten, vooral als het gaat om landen waarvoor een visum nodig is, maar leerlingen vinden de kosten wel hoog. Die kosten – 325 tot 1.000 euro per leerling, zijn voor veel scholen een reden om niet met die stichting samen te werken. Holleman vindt het geen bezwaar. “Het is handig, je weet zeker dat de vergunningen goed geregeld zijn en leerlingen kunnen het geld altijd terugverdienen.” René van Beek had op die manier tijdens zijn stage in Florida contact met een begeleider in Amerika: “Veel heb ik er niet aan gehad, maar ik had geen probleem tijdens stage. Als er wel problemen waren geweest, was het misschien wel handig geweest.”

Elke school heeft zijn eigen manier van kwaliteitsbewaking en begeleiding. Meestal gebeurt het per mail of telefonisch. Soms zijn er begeleiders ter plaatse. “Scholen moeten vooral doorgaan met hun eigen manier van kwaliteitsbewaking”, vindt Bruggink. Toch

hoopt hij dat Aequor met de scholen kan samenwerken aan een landelijk registratiesysteem van kwalitatief goede adressen. “Er is inderdaad veel versnippering.” Marlous Mens, directeur van de Stichting Uitwisseling zou ook graag willen werken aan een bestand van goede buitenlandse leerbedrijven. Anders dan in het huidige bpv-register van Aequor, wil ze geen adressen opnemen, maar een bedrijfsomschrijving, mogelijke leeractiviteiten en ervaringen van stagiaires. Harm Holleman is met het bureau buitenland van het Groenhorst College al begonnen aan zo’n databank voor zijn aoc. Voorlopig is dat bestand alleen voor gebruik binnen zijn aoc. Bruggink zou een lijst van buitenlandse leerbedrijven via een database beschikbaar willen stellen via stagemarkt.nl. Zover is het nog niet. □